

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

23. ledna 2020 ^{* i}

„Řízení o předběžné otázce – Sociální zabezpečení – Migrující pracovníci – Nařízení (ES) č. 883/2004 – Dávky v nezaměstnanosti – Výpočet – Nezohlednění posledního výdělku pobíraného ve státě bydliště – Příliš krátké referenční období – Výdělek vyplacený po ukončení pracovního poměru – Osoba, která předtím vykonávala činnost zaměstnance ve Švýcarsku“

Ve věci C-29/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Bundessozialgericht (Spolkový soud pro spory v oblasti sociálního zabezpečení, Německo) ze dne 23. října 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 16. ledna 2019, v řízení zahájeném na návrh

ZP

proti

Bundesagentur für Arbeit,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení L. S. Rossi, předsedkyně senátu, F. Biltgen (zpravodaj) a N. Wahl, soudci,

generální advokát: P. Pikamäe,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k vyjádřením předloženým:

- za ZP M. Hankem, Rechtsanwalt,
- za Bundesagentur für Arbeit B. Klugem, jako zmocněncem,
- za českou vládu M. Smolkem, J. Pavlíšem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi M. Van Hoofem a B.-R. Killmannem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

* Jednací jazyk: němčina.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 62 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi ZP a Bundesagentur für Arbeit (Spolkový úřad práce, Německo, dále jen „Úřad“) ve věci výše dávek v nezaměstnanosti, které mu tento Úřad přiznal na základě vnitrostátního práva.

Právní rámec

Unijní právo

Dohoda o volném pohybu osob

- 3 Dohoda mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob, podepsaná dne 21. června 1999 v Lucemburku (Úř. věst. 2009, L 353, s. 71, dále jen „DVPO“), v článku 8 stanoví:

„Smluvní strany upraví v souladu s přílohou II koordinaci systémů sociálního zabezpečení [...]“

- 4 Článek 1 přílohy II DVPO, ve znění rozhodnutí Smíšeného výboru č. 1/2012 zřízeného podle DVPO ze dne 31. března 2012 (Úř. věst. 2012, L 103, s. 51), stanoví:

„1. Smluvní strany se s ohledem na koordinaci systémů sociálního zabezpečení dohodly, že budou vzájemně používat právní akty Evropské unie, na něž se odkazuje v oddíle A této přílohy a které jsou pozměněny tímto oddílem, nebo předpisy rovnocenné těmto aktům.

2. Pojmem „členský stát (členské státy)“ obsaženém v právních aktech uvedených v oddíle A této přílohy se rozumí kromě států, na něž se vztahují příslušné právní akty Evropské unie, i Švýcarsko.“

- 5 Oddíl A uvedené přílohy II odkazuje mimo jiné na nařízení č. 883/2004.

Nařízení č. 883/2004

- 6 V bodech 4, 32 a 45 odůvodnění nařízení č. 883/2004 se uvádí:

„4) Je nezbytné respektovat zvláštnosti vnitrostátních právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení a vypracovat pouze systém koordinace.

[...]

32) K posílení mobility pracovníků je obzvlášť vhodné usnadňovat hledání zaměstnání v jednotlivých členských státech; je proto nezbytné zajistit užší a účinnější koordinaci mezi systémy pojištění pro případ nezaměstnanosti a službami zaměstnanosti všech členských států.

[...]

45) Jelikož cíle zamýšleného kroku, totiž opatření pro koordinaci k zaručení možnosti účinného výkonu práva na volný pohyb osob, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto z důvodu rozsahu a účinků jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle.“

7 Článek 2 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Toto nařízení se vztahuje na státní příslušníky členského státu, osoby bez státní příslušnosti a uprchlíky bydlící v některém členském státě, kteří podléhají nebo podléhali právním předpisům jednoho nebo více členských států, jakož i na jejich rodinné příslušníky a pozůstalé.“

8 Kapitola 6 hlavy III nařízení č. 883/2004 obsahuje v člancích 61 až 65 zvláštní ustanovení tohoto nařízení použitelná na dávky v nezaměstnanosti.

9 Článek 61 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy podmiňují získání, zachování, obnovení nebo trvání nároku na dávky získáním buď dob pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, přihlíží v nezbytné míře k dobám pojištění, zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti získaným podle právních předpisů kteréhokoli jiného členského státu, jako by šlo o doby získané podle právních předpisů, které uplatňuje.

[...]“

10 Článek 62 odst. 1 a 2 téhož nařízení stanoví:

„1. Příslušná instituce členského státu, jehož právní předpisy stanoví výpočet dávek na základě výše předchozího platu [výdělku ze zaměstnání] nebo příjmu ze samostatné výdělečné činnosti, přihlíží výlučně k platu [výdělku ze zaměstnání] nebo příjmu ze samostatné výdělečné činnosti, který dotyčná osoba obdržela za svou poslední činnost zaměstnance nebo osoby samostatně výdělečně činné podle uvedených právních předpisů.

2. Odstavec 1 se použije také v případech, kdy právní předpisy používané příslušnou institucí stanoví zvláštní referenční období pro určení platu [výdělku ze zaměstnání], který slouží jako základ pro výpočet dávek, a pokud se právní předpisy jiného členského státu vztahovaly na dotyčnou osobu po celou tuto dobu nebo její část.“

Německé právo

11 Pod názvem „Základní pravidlo“ stanoví § 149 Drittes Buch Sozialgesetzbuch (zákoník sociálního zabezpečení, třetí kniha), ve znění ze dne 20. prosince 2011 (BGBl. 2011 I, s. 2854, dále jen „SGB III“), toto:

„Podpora v nezaměstnanosti činí

[...]

2. pro ostatní nezaměstnané osoby 60 % (obecná sazba pro výpočet dávek)

průměrného čistého výdělku (dávka vyplácená z titulu mzdy), který se vypočte na základě hrubého výdělku, kterého nezaměstnaná osoba dosáhla ve vyměřovacím období (vyměřovací základ).“

- 12 Ustanovení § 150 SGB III, nazvané „Vyměřovací období a vyměřovací rámec“, stanoví

„1) Vyměřovací období zahrnuje započítávané doby zaměstnání s nárokem na výdělek, které zakládají příspěvkovou povinnost ve vyměřovacím rámci, vypočítané k datu ukončení příslušného zaměstnaneckého poměru. Vyměřovací rámec činí jeden rok; končí posledním dnem trvání poslední povinné účasti na pojištění před vznikem nároku.

[...]

3) Vyměřovací rámec se prodlouží na dva roky, pokud

1. vyměřovací období zahrnuje méně než 150 dnů s nárokem na výdělek, [...].

[...]“

- 13 Ustanovení § 151 SGB III, nadepsané „Vyměřovací základ“, v odstavci 1 stanoví:

„Vyměřovací základ je průměrný denní výdělek, ze kterého je nutno provést předepsané odvody a kterého nezaměstnaná osoba dosáhla ve vyměřovacím období. [...]“

- 14 Ustanovení § 152 SGB III, nadepsané „Fiktivní základ“, stanoví:

„1) Pokud nelze ve vyměřovacím rámci prodlouženém na dva roky určit vyměřovací období v délce nejméně 150 dnů s nárokem na výdělek, použije se jako vyměřovací základ fiktivní výdělek. [...]“

2) Za účelem určení fiktivního výdělku se nezaměstnaná osoba zařadí do kvalifikační skupiny, která odpovídá odborné kvalifikaci, která je požadována pro zaměstnání, o jehož zprostředkování pro nezaměstnanou osobu Agentur für Arbeit [Úřad práce, Německo] usiluje v první řadě. [...]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 15 Žalobce ve věci v původním řízení má německou státní příslušnost a bydliště v Německu. V období od 1. července 1990 do 31. října 2014 pracoval jako příhraniční pracovník v podniku nacházejícím se ve Švýcarsku. Od 1. listopadu 2014 byl v pracovním poměru v Německu, který jeho zaměstnavatel ukončil s účinností k 24. listopadu 2014. Mzda, která měla být žalobci ve věci v původním řízení vyplacena za listopad 2014, byla vypočtena a vyplacena dne 11. prosince 2014.
- 16 Rozhodnutím ze dne 2. ledna 2015 přiznal Úřad žalobci ve věci v původním řízení s účinností od 25. listopadu 2014 na dobu dvou let dávku v nezaměstnanosti ve výši 29,48 eura za den vypočítanou na základě fiktivního vyměřovacího základu ve výši 73,73 eura. Vzhledem k tomu, že mzda, kterou žalobce ve věci v původním řízení pobíral z titulu zaměstnání ve Švýcarsku, nebyla použita jako základ pro výpočet této dávky v nezaměstnanosti, podal žalobce k Úřadu stížnost, která byla zamítnuta rozhodnutím ze dne 16. ledna 2015.
- 17 Pro účely závěru, že žalobce ve věci v původním řízení nabyl nárok na dávku v nezaměstnanosti, Úřad zohlednil dobu zaměstnání získanou podle švýcarských právních předpisů v souladu s čl. 61 odst. 1 nařízení č. 883/2004 ve spojení s DVPO. Pokud jde o výpočet výše této dávky v nezaměstnanosti, Úřad na základě § 152 odst. 1 SGB III použil jako vyměřovací základ fiktivní výdělek, jelikož podle jeho názoru žalobce ve věci v původním řízení nebyl s to doložit „vyměřovací období“ ve smyslu použitelného vnitrostátního práva, tj. dobu zaměstnání, která zakládá povinnou účast na pojištění podle § 150 odst. 1 SGB III v délce minimálně 150 dnů s nárokem na výdělek v Německu. Úřad dále

konstatoval, že mzda, která mu byla vyplacena v prosinci 2014 na základě zaměstnání v Německu v listopadu 2014, nemůže být zohledněna, protože se toto ustanovení týká pouze mzdy, která již byla vypočtena ke dni skončení pracovního poměru.

- 18 Sozialgericht Konstanz (soud pro spory v oblasti sociálního zabezpečení v Kostnici, Německo) rozsudkem ze dne 19. ledna 2016 částečně vyhověl žalobě podané žalobcem ve věci v původním řízení proti uvedeným rozhodnutím Úřadu a uložil Úřadu povinnost vyčíslit částku dávky v nezaměstnanosti na základě vyměřovacího základu ve výši 93,03 eura.
- 19 Landessozialgericht Baden-Württemberg (soud pro spory v oblasti sociálního zabezpečení spolkové země Bádensko-Württembersko, Německo) zamítl odvolání podané žalobcem ve věci v původním řízení a Úřadem proti tomuto rozsudku. Podle tohoto soudu musí výpočet výše dávky v nezaměstnanosti podle článku 62 nařízení č. 883/2004 vycházet pouze z výdělku obdrženého žalobcem ve věci v původním řízení za poslední činnost zaměstnance v Německu, a nikoli z takového fiktivního výdělku, jako je výdělek, který byl vypočten na základě ustanovení vnitrostátního práva, neboť toto nařízení má před posledně uvedenými ustanoveními přednost.
- 20 Bundessozialgericht (Spolkový soud pro spory v oblasti sociálního zabezpečení, Německo), který rozhoduje o opravném prostředku „Revision“ podaném Úřadem proti rozsudku posledně uvedeného soudu, se domnívá, že striktní výklad znění čl. 62 odst. 1 nařízení č. 883/2004 odpovídá výkladu, který v této věci přijaly vnitrostátní soudy nižšího stupně. Předkládající soud nicméně uvádí, že jak článek 48 SFEU, tak toto nařízení stanoví pouze koordinaci, a nikoliv harmonizaci, právních předpisů členských států v oblasti sociálního zabezpečení, takže tyto členské státy mají nadále pravomoc stanovit podmínky, které vnitrostátní právo stanoví pro dávky sociálního zabezpečení. Tento soud si tedy klade otázku, zda to, že článek 62 uvedeného nařízení zmiňuje výdělek obdržený za poslední činnost, zakotvuje zásadu pouze pro účely koordinace práva sociálního zabezpečení, která nemá vliv na pravidla pro výpočet dávek sociálního zabezpečení uplatňovaná členskými státy.
- 21 Za těchto podmínek se Bundessozialgericht (Spolkový soud pro spory v oblasti sociálního zabezpečení, Německo) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
 - „1) Musí být čl. 62 odst. 1 ve spojení s čl. 62 odst. 2 nařízení č. 883/2004 vykládán v tom smyslu, že při nezaměstnanosti pracovníka musí příslušná instituce členského státu bydliště založit výpočet dávek na ‚výdělku‘, který dotyčná osoba ‚obdržela‘ za svou poslední činnost zaměstnance na území působnosti uvedené instituce, i tehdy, pokud podle vnitrostátních právních předpisů upravujících podporu v nezaměstnanosti platných pro příslušnou instituci tento výdělek nelze zohlednit kvůli nedostatečné době jeho pobírání a namísto toho je předepsáno určení výše dávek za pomoci fikce?
 - 2) Musí být čl. 62 odst. 1 nařízení (ES) č. 883/2004 ve spojení s čl. 62 odst. 2 nařízení č. 883/2004 vykládán v tom smyslu, že při nezaměstnanosti pracovníka musí příslušná instituce členského státu bydliště založit výpočet dávek na ‚výdělku‘, který dotyčná osoba ‚obdržela‘ za svou poslední činnost zaměstnance na území působnosti této instituce, i tehdy, pokud podle vnitrostátních právních předpisů platných pro příslušnou instituci tento výdělek nelze zahrnout do referenčního období jako základ pro výpočet dávek, jelikož nebyl včas vypočten, a náhradou za to je předepsáno určení výše dávek za pomoci fikce?“

K předběžným otázkám

Úvodní poznámky

- 22 Je třeba připomenout, že nařízení č. 883/2004 se podle svého čl. 2 odst. 1 vztahuje na státní příslušníky členského státu, kteří podléhají nebo podléhali právním předpisům jednoho nebo více členských států.

- 23 Podle článku 8 DVPO smluvní strany upraví v souladu s přílohou II této dohody koordinaci systémů sociálního zabezpečení za účelem zejména určení použitelných právních předpisů a výplaty dávek osobám, které mají bydliště na území smluvní strany. Oddíl A bod 1 této přílohy II přitom stanoví, že smluvní strany budou vzájemně používat nařízení č. 883/2004. Vzhledem k tomu, že podle čl. 1 odst. 2 uvedené přílohy II se „[p]ojmem ‚členský stát (členské státy)‘ obsažen[ý]m v právních aktech uvedených v oddíle A této přílohy [...] rozumí kromě států, na něž se vztahují příslušné právní akty Evropské unie, i Švýcarsko“, se tak ustanovení tohoto nařízení vztahují rovněž na Švýcarskou konfederaci (viz rozsudek ze dne 14. března 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, bod 29 a citovaná judikatura).
- 24 V projednávané věci ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že žalobce ve věci v původním řízení je německým státním příslušníkem, který před tím, než začal vykonávat výdělečnou činnost v Německu, po jejímž ukončení pobíral dávky v nezaměstnanosti podle právních předpisů tohoto členského státu, podléhal právním předpisům Švýcarské konfederace.
- 25 Za těchto podmínek spadá situace žalobce ve věci v původním řízení do působnosti nařízení č. 883/2004.

K první otázce

- 26 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 62 odst. 1 a 2 nařízení č. 883/2004 vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která sice stanoví, že výpočet dávek v nezaměstnanosti je založen na výši předchozího výdělku ze zaměstnání, avšak v případě, že dotčená osoba nepobírala výdělek z posledního zaměstnání, které vykonávala podle této právní úpravy, po dobu referenčního období, které uvedená právní úprava stanoví pro účely určení výdělku braného za základ pro výpočet dávek v nezaměstnanosti, neumožňuje zohlednit výdělek, který dotčená osoba z tohoto zaměstnání pobírala.
- 27 Z článku 62 odst. 1 nařízení č. 883/2004 jednoznačně vyplývá, že pokud právní předpisy členského státu stanoví výpočet dávek v nezaměstnanosti na základě výše předchozího výdělku ze zaměstnání, přihlíží se výlučně k výdělku, který dotyčná osoba obdržela za svou poslední činnost zaměstnance podle uvedených právních předpisů.
- 28 Je třeba konstatovat, že z požadavku uvedeného v tomto ustanovení neplatí žádná výjimka. V tomto ohledu nebyla do čl. 62 odst. 1 nařízení č. 883/2004 převzata výjimka obsažená v jemu odpovídajícím ustanovení nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, v znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996 (Úř. věst. 1997, L 28, s. 2; Zvl. vyd. 05/03, s. 3), a sice v čl. 68 odst. 1 tohoto nařízení, která stanovila jiný vyměřovací základ pro dávky v nezaměstnanosti, jestliže dotyčná osoba nevykonávala poslední zaměstnání po dobu nejméně čtyř týdnů na území členského státu, jehož právní předpisy byly použitelné pro účely těchto dávek.
- 29 V souladu s čl. 62 odst. 2 nařízení č. 883/2004 se kromě toho požadavek, že se zohledňuje pouze výdělek z poslední činnosti zaměstnance podle právních předpisů uvedeného členského státu, použije rovněž v případě, kdy tyto právní předpisy stanoví referenční období pro určení výdělku, který bude sloužit jako základ pro výpočet dávek, a pokud se právní předpisy jiného členského státu vztahovaly na dotyčnou osobu po celou tuto dobu nebo její část.
- 30 Z tohoto posledně uvedeného ustanovení vyplývá, že i když právní předpisy členského státu mohou stanovit referenční období pro určení výdělku, který bude sloužit jako základ pro výpočet dávek, musí být pro účely tohoto referenčního období zohledněna i doba, po kterou dotyčná osoba podléhala právním předpisům jiného členského státu.

- 31 Z toho vyplývá, že uvedené ustanovení brání právním předpisům členského státu, podle kterých se za účelem určení, zda byly získány doby pro účely referenčního období požadovaného tímto členským státem, započítává pouze doba zaměstnání získaná v tomto členském státě, a nikoli doba zaměstnání získaná podle právních předpisů jiného členského státu, nebo jako ve věci v původním řízení Švýcarské konfederace na základě DVPO.
- 32 Z článku 62 odst. 1 a 2 nařízení č. 883/2004 proto vyplývá, že v případě, že právní předpisy členského státu stanoví výpočet dávek na základě výše předchozího výdělku, musí být zohledněn výlučně výdělek, který dotyčná osoba pobírala za poslední činnost zaměstnance, kterou vykonávala podle těchto právních předpisů, a dále, že v případě, že tyto předpisy stanoví referenční období pro účely určení výdělku, který bude základem pro výpočet, musí toto referenční období zahrnovat jak dobu zaměstnání získanou podle uvedených právních předpisů, tak dobu získanou podle právních předpisů jiných členských států.
- 33 Tento výklad je rovněž v souladu s cíli nařízení č. 883/2004, které – jak vyplývá z bodů 4 a 45 jeho odůvodnění – má za cíl koordinaci systémů sociálního zabezpečení v členských státech, aby byl zaručen účinný výkon volného pohybu osob (rozsudek ze dne 21. března 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, bod 31). Cílem tohoto nařízení je za tímto účelem zabránit tomu, aby s pracovníkem, který využil práva na volný pohyb v jiném členském státě, bylo bez objektivního odůvodnění zacházeno méně příznivě než s pracovníkem, který celý život pracoval v jediném členském státě (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. září 2019, van den Berg a další, C-95/18 a C-96/18, EU:C:2019:767, bod 75, jakož i citovaná judikatura).
- 34 V této souvislosti Soudní dvůr s ohledem na DVPO rozhodl, že svoboda pohybu osob zaručená touto dohodou by byla omezena, kdyby byl státní příslušník jedné smluvní strany znevýhodněn ve státě svého původu pouze z důvodu, že využil svého práva na volný pohyb (rozsudek ze dne 26. února 2019, Wächter, C-581/17, EU:C:2019:138, bod 53 a citovaná judikatura).
- 35 Pokud jde konkrétně o výpočet dávek v nezaměstnanosti ve smyslu čl. 62 odst. 1 nařízení č. 883/2004, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že účelem jemu odpovídajícího ustanovení nařízení č. 1408/71 bylo usnadnit mobilitu pracovníků tím, že bude dotčeným osobám zajištěn nárok na dávky, které v co nejvyšší možné míře zohlední pracovní podmínky – a konkrétně odměnu – které měli podle právních předpisů členského státu posledního zaměstnání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. února 1980, Fellinger, 67/79, EU:C:1980:59, bod 7).
- 36 To, že se pro účely výpočtu výše dávky v nezaměstnanosti, na kterou má dotčená osoba nárok na základě tohoto nařízení, zohledňuje výlučně poslední výdělek, který tato osoba pobírala podle této právní úpravy, má přitom zajistit účinný výkon volného pohybu pracovníků zejména tím, že bude usnadněno hledání zaměstnání v tomto členském státě, jak uvádí bod 32 odůvodnění nařízení č. 883/2004.
- 37 A dále, nebude-li uvedený výdělek zohledněn z důvodu, že se během části referenčního období stanoveného dotčným členským státem pro účely výpočtu výše dávky v nezaměstnanosti na dotčenou osobu vztahovaly právní předpisy jiných členských států, dostane se pracovníkovi, který využil právo na volný pohyb, méně příznivého zacházení než pracovníkovi, který celý život pracoval pouze v tomto členském státě.
- 38 Nelze akceptovat argumentaci Úřadu, podle něhož je cílem nařízení č. 883/2004 koordinovat, a nikoliv harmonizovat systémy sociálního zabezpečení členských států, a proto požadavek stanovený v čl. 62 odst. 1 tohoto nařízení, aby se zohlednil výlučně poslední výdělek ze zaměstnání pobíraný podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, představuje pouze základní pravidlo, které umožňuje další existenci zvláštních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, jako je ustanovení o výpočtu výše dávky v nezaměstnanosti na základě fiktivní mzdy v § 152 SGB III.

- 39 V tomto ohledu je třeba připomenout, že uvedené nařízení nezavádí společný systém sociálního zabezpečení, ale umožňuje, aby nadále existovaly rozdílné vnitrostátní systémy, a jeho jediným cílem je zajistit koordinaci těchto systémů, aby byl zaručen účinný výkon volného pohybu osob. Podle ustálené judikatury Soudního dvora si tak členské státy ponechávají pravomoc organizovat své systémy sociálního zabezpečení (rozsudek ze dne 28. června 2018, Crespo Rey, C-2/17, EU:C:2018:511, bod 45 a citovaná judikatura).
- 40 Ze samotného znění čl. 62 odst. 1 a 2 nařízení č. 883/2004 však vyplývá, že i když určité aspekty výpočtu dávek v nezaměstnanosti – a to konkrétně rozhodnutí, že bude tento výpočet vycházet z výše předchozího výdělku – skutečně spadají do pravomoci členských států, nic to nemění na tom, že v případě, že členský stát učiní takovou volbu ve svých právních předpisech, tato ustanovení zaručují, že bude zohledněn výlučně výdělek dotčené osoby z posledního zaměstnání vykonávaného podle těchto právních předpisů (obdobně viz rozsudek ze dne 21. března 2018, Klein Schiphorst, C-551/16, EU:C:2018:200, bod 46).
- 41 Podle ustálené judikatury dále platí, že při výkonu pravomoci organizovat své systémy sociálního zabezpečení členské státy musí dodržovat unijní právo a především ustanovení Smlouvy týkající se svobody pohybu a pobytu na území členských států, která je přiznána každému občanovi Unie (rozsudek ze dne 7. prosince 2017, Zaniewicz-Dybeck, C-189/16, EU:C:2017:946, bod 40 a citovaná judikatura).
- 42 Právní předpisy členského státu, které stanoví, že se výše dávky v nezaměstnanosti v takových situacích, jako je situace ve sporu v původním řízení, vypočte na základě fiktivního výdělku, mohou z důvodů uvedených v bodě 37 tohoto rozsudku bránit volnému pohybu osob, na které se vztahují tyto právní předpisy.
- 43 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 62 odst. 1 a 2 nařízení č. 883/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která sice stanoví, že výpočet dávek v nezaměstnanosti je založen na výši předchozího výdělku, avšak v případě, že dotčená osoba nepobírala výdělek z posledního zaměstnání, které vykonávala podle této právní úpravy, po dobu referenčního období, které uvedená právní úprava stanoví pro účely určení výdělku braného za základ pro výpočet dávek v nezaměstnanosti, neumožňuje zohlednit výdělek, který dotčená osoba pobírala z tohoto zaměstnání.

K druhé otázce

- 44 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 62 odst. 1 a 2 nařízení č. 883/2004 vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která sice stanoví, že výpočet dávek v nezaměstnanosti je založen na výši předchozího výdělku, avšak v případě, že výdělek dotčené osoby z posledního zaměstnání, které vykonávala podle této právní úpravy, nebyl vypočten a vyplacen k datu skončení pracovního poměru, neumožňuje zohlednit výdělek dotčené osoby za tuto činnost.
- 45 V tomto ohledu z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že § 150 odst. 1 SGB III stanoví, že vyměřovací období pro účely výpočtu dávek v nezaměstnanosti zahrnuje „započítávané doby zaměstnání s nárokem na výdělek [...], vypočítaný k datu ukončení příslušného zaměstnaneckého poměru“. V souladu s tímto ustanovením Úřad nezohlednil mzdu ze zaměstnání, které žalobce ve věci v původním řízení vykonával v Německu v listopadu 2014, jelikož tato mzda byla vypočítána a tomuto žalobci vyplacena až následující měsíc, tj. po skončení pracovního poměru.
- 46 Jak přitom vyplývá z odpovědi na první otázku, čl. 62 odst. 1 nařízení č. 883/2004 brání právní úpravě členského státu, na základě které se při výpočtu dávek v nezaměstnanosti nepřihlíží k výdělku, který dotčená osoba pobírala za poslední činnost zaměstnance, kterou vykonávala podle těchto právních předpisů.

- 47 Je zajisté pravda, že německá jazyková verze uvedeného čl. 62 odst. 1 stanoví na rozdíl od ostatních jazykových verzí tohoto ustanovení stanoví, že se zohlední výlučně výdělek dotčené osoby pobíraný „během“ poslední činnosti zaměstnance podle těchto právních předpisů („[...] berücksichtigt ausschließlich das Entgelt [...], das die betreffende Person während ihrer letzten Beschäftigung [...] nach diesen Rechtsvorschriften erhalten hat“), jak Úřad uvádí na podporu svého argumentu, že je v souladu s tímto ustanovením nezohlednit mzdy, která byla vypočítána a dotčené osobě vyplacena po skončení její poslední činnosti.
- 48 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora nemůže formulace použitá v jedné z jazykových verzí ustanovení unijního práva sloužit jako jediný základ pro výklad tohoto ustanovení ani jí nemůže být dána přednost před ostatními jazykovými verzemi. Ustanovení unijního práva musí být vykládána a používána jednotně na základě znění vypracovaných ve všech unijních jazycích. V případě rozdílu mezi různými jazykovými verzemi předpisu unijního práva musí být dotčené ustanovení vykládáno v závislosti na kontextu a účelu právní úpravy, jejíž je součástí (rozsudek ze dne 12. září 2019, A a další, C-347/17, EU:C:2019:720, bod 38 a citovaná judikatura).
- 49 S ohledem na cíle nařízení č. 883/2004, a konkrétně cíle čl. 62 odst. 1 tohoto nařízení, které jsou připomenuty v bodech 33 a 35 tohoto rozsudku, nelze mít za to, že toto ustanovení podmiňuje zohlednění výdělku za poslední zaměstnání dotčené osoby tím, že byl vypočten a dotčené osobě vyplacen nejpozději poslední den tohoto zaměstnání.
- 50 Datum, ke kterému je výdělek dotčené osobě vyplacen, totiž nemá žádný vliv na cíl zajistit této osobě nárok na dávky, které v co nejvyšší možné míře zohlední pracovní podmínky, a konkrétně její odměnu podle právních předpisů členského státu posledního zaměstnání. Učinit naproti tomu právo zaručené v čl. 62 odst. 1 nařízení č. 883/2004 závislé na datu výpočtu a vyplacení výdělku může bránit volnému pohybu pracovníků v Unii.
- 51 Na druhou otázku je proto třeba odpovědět tak, že čl. 62 odst. 1 a 2 nařízení č. 883/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která sice stanoví, že výpočet dávek v nezaměstnanosti je založen na výši předchozího výdělku, avšak v případě, že výdělek dotčené osoby z posledního zaměstnání, které vykonávala podle této právní úpravy, nebyl vypočten a vyplacen k datu skončení pracovního poměru, neumožňuje zohlednit výdělek dotčené osoby za tuto činnost.

K nákladům řízení

- 52 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 62 odst. 1 a 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která sice stanoví, že výpočet dávek v nezaměstnanosti je založen na výši předchozího výdělku, avšak v případě, že dotčená osoba nepobírala výdělek z posledního zaměstnání, které vykonávala podle této právní úpravy, po dobu referenčního období, které uvedená právní úprava stanoví pro účely určení výdělku braného za základ pro výpočet dávek v nezaměstnanosti, neumožňuje zohlednit výdělek, který dotčená osoba pobírala z tohoto zaměstnání.

- 2) Článek 62 odst. 1 a 2 nařízení č. 883/2004 musí být vykládán v tom smyslu, že brání právní úpravě členského státu, která sice stanoví, že výpočet dávek v nezaměstnanosti je založen na výši předchozího výdělku, avšak v případě, že výdělek dotčené osoby z posledního zaměstnání, které vykonávala podle této právní úpravy, nebyl vypočítán a vyplacen k datu skončení pracovního poměru, neumožňuje zohlednit výdělek dotčené osoby za tuto činnost.

Podpisy.

i — Bod 28 tohoto znění byl po jeho prvním online zpřístupnění předmětem jazykové úpravy.